

2025. évi ... törvény
az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény kis moduláris reaktorok létesítése és hatósági felügyelete megteremtése érdekében szükséges módosításáról

[1] A kis moduláris reaktor létesítmények fejlett technológián alapuló, a sorozatgyártás megvalósítását követően a hagyományos atomerőművekhez képest gyorsabban telepíthető, standardizált kialakítású, a decentralizált energiatermelést hatékonyabban támogató, típusuktól függően alternatív felhasználási módokkal rendelkező nukleáris létesítmények.

[2] A kis moduláris reaktor létesítmények segítségével az atomenergia alkalmazásának klímavédelmi potenciálja tovább növelhető, alkalmazásuk ezáltal jelentős mértékben hozzájárul Magyarország és az Európai Unió klímapolitikai céljainak eléréséhez, továbbá a nukleáris energiatermelés biztonságosabbá tehető.

[3] Az atomenergiáról szóló törvény módosításának célja, hogy megteremtse a kis moduláris reaktor létesítmények létesítésére és hatósági felügyeletére vonatkozó alapvető szabályokat.

[4] A kis moduláris reaktor létesítmények létesítésével megvalósuló biztonságos, környezetkímélő és gazdaságos energiatermelés megvalósítása érdekében az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

1. §

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 2. §-a a következő 56. és 57. ponttal egészül ki:
(*E törvény alkalmazásában:*)

- „56. *kis moduláris reaktorblokk*: fejlett 3.+ vagy 4. generációs standardizált kialakítású energetikai (hő, illetve villamos energiatermelési céllal létesítendő vagy üzemeltetett) vagy ipari célú nukleáris reaktoregység, amely részben vagy egészben előre gyártott és szerelt modulokból áll, és amely a nukleáris biztonság garantálására kidolgozott stratégiák és műszaki megoldások szempontjából logikailag elkülöníthető egységet képez;
57. *kis moduláris reaktor létesítmény*: olyan atomerőmű, amely egy vagy több, akár különböző életciklus szakaszokban lévő, de azonos telephelyen elhelyezkedő, és azonos típusú kis moduláris reaktorblokkal vagy reaktormodullal rendelkezik.”

2. §

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 4/A. § b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(*Alapvető biztonsági célkitűzés az ember és a környezet védelme az ionizáló sugárzás káros hatásaival szemben, ennek elérése érdekében*)

- „b) mind a biztonságot felügyelő szervek, mind a kockázattal járó tevékenységet végző szervezetek az alapvető biztonsági célkitűzés iránt elkötelezett vezetést és hatékony irányítási rendszert hoznak létre és tartanak fenn, ideértve a biztonsági kultúra fejlesztését is;”

3. §

(1) Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 10. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az atomenergia biztonságos alkalmazásáért, a biztonsági követelmények betartásáért elsődlegesen az atomenergia alkalmazója felelős. Az atomenergia-felügyeleti szerv határozatában foglalt előírások és követelmények betartása nem mentesíti az atomenergia alkalmazóját a biztonságért való elsődleges felelőssége alól.”

(2) Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 10. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az engedélyes – figyelembe véve az üzemeltetési tapasztalatait és a biztonsággal kapcsolatos új ismereteket – köteles folyamatos tevékenységet végezni a biztonság növelésére, ideértve a biztonsági kultúra fejlesztését is.”

4. §

(1) Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 11/A. § (1) bekezdése a következő g) és h) ponttal egészül ki:

(A nukleáris létesítménnyel, radioaktív hulladék-tárolóval kapcsolatos hatósági eljárásban ügyfélnek kizárólag az alábbi személyek minősülnek:)

- „g) kis moduláris reaktor létesítmény létesítési és üzembehelyezési programja jóváhagyása iránti eljárásban a létesítési és üzembehelyezési program benyújtására és végrehajtására jogosult,
- h) kis moduláris reaktor létesítmény típusengedélyezési eljárásban az engedélykérelem benyújtására jogosult.”

(2) Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 11/A. § (2a) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:

(A nukleáris létesítmény telephelye vizsgálatának és értékelésének, valamint a nukleáris létesítmény telephelye jellemzői és alkalmassága megállapításának engedélyezése iránti nukleáris biztonsági hatósági eljárásban a hatásterület a nukleáris létesítmény tervezett telephelye, valamint)

- „c) kis moduláris reaktor létesítmény esetén a kis moduláris reaktor létesítményekről szóló elnöki rendeletben meghatározott követelmények szerint az atomenergia-felügyeleti szerv által meghatározott távolság, de legalább a kis moduláris reaktor létesítmény tervezett telephelyének határától számított ötven méteres”

(távolságon belüli terület.)

(3) Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 11/A. § (2b) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:

(A nukleáris létesítmény létesítésének engedélyezése iránti nukleáris biztonsági eljárásban a hatásterület a nukleáris létesítmény tervezett telephelye, valamint a létesítmény tervezője által a kérelmet megalapozó dokumentációban – kormányrendeletben meghatározott követelmények alapján – javasolt biztonsági övezet területe, de legalább)

- „c) kis moduláris reaktor létesítmény esetén a nukleáris létesítmény és a radioaktív hulladék-tároló biztonsági övezetéről szóló rendeletben meghatározott követelmények szerint az atomenergia-felügyeleti szerv által meghatározott távolság, de legalább a kis moduláris reaktor létesítmény tervezett telephelyének határától számított ötven méteres”

(távolságon belüli terület.)

5. §

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény III. Fejezete a következő alcímmel egészül ki:

„A szakmai konzultáció

11/C. §

(1) Az atomenergia-felügyeleti szervnél – igazgatási jellegű szolgáltatásként – szakmai konzultáció kezdeményezhető. A szakmai konzultáció az atomenergia alkalmazására vonatkozó követelményeknek való megfeleléssel kapcsolatos kérdésekre terjedhet ki.

(2) Nem kezdeményezhető szakmai konzultáció az atomenergia-felügyeleti szerv hatáskörébe tartozó közigazgatási hatósági eljárás alatt, az eljárás tárgyát képező kérdést illetően.

(3) A szakmai konzultáció nem pótolhat közigazgatási hatósági eljárás során az ügy érdemében hozandó döntést, továbbá az atomenergia-felügyeleti szerv szakmai konzultáció eredményeként kialakított álláspontja a közigazgatási hatósági eljárás tekintetében nem rendelkezik kötőerővel. Az atomenergia-felügyeleti szerv szakmai konzultáció eredményeként kialakított álláspontja nem

mentesíti a szakmai konzultációt kezdeményezőt az e törvény szerinti felelősség és kötelezettség teljesítése alól.”

6. §

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény III. Fejezete a következő alcímmel egészül ki:

„Az előzetes vélemény

11/D. §

(1) Az atomenergia-felügyeleti szervtől – igazgatási jellegű szolgáltatásként – előzetes vélemény kérhető a kis moduláris reaktorblokk és a kis moduláris reaktor létesítmény vonatkozásában alkalmazni kívánt megoldásról vagy dokumentációról.

(2) Nem kérhető előzetes vélemény a kis moduláris reaktorblokk és a kis moduláris reaktor létesítmény vonatkozásában az atomenergia-felügyeleti szervnél folyamatban lévő közigazgatási hatósági eljárás alatt, az eljárás tárgyát képező kérdést illetően.

(3) Az atomenergia-felügyeleti szerv az előzetes vélemény elkészítésének időtartamát az előzetes vélemény tárgyra, egyedi jellemzőire, összetettségére, és terjedelmére tekintettel állapítja meg. Az atomenergia-felügyeleti szerv az előzetes vélemény elkészítésének folyamatát azt követően kezdi meg, hogy az előzetes véleményt kérő a tájékoztatásban foglaltak elfogadásáról nyilatkozott.

(4) Az előzetes vélemény érvényességi idejét – az előzetes vélemény nukleáris biztonsági jelentőségének figyelembevételével, és a fokozatos megközelítés elvét alkalmazva – az atomenergia-felügyeleti szerv az előzetes véleményben állapítja meg.

(5) Az előzetes vélemény nem pótolhat közigazgatási hatósági eljárás során az ügy érdemében hozandó döntést, továbbá az atomenergia-felügyeleti szerv előzetes véleménye – ide nem értve a 11/E. § (1) bekezdés szerinti esetet – a közigazgatási hatósági eljárás tekintetében nem rendelkezik kötőerővel. Az előzetes vélemény nem mentesíti az előzetes véleményt kérőt az e törvény szerinti felelősség és kötelezettség teljesítése alól.

11/E. §

(1) Az előzetes véleményt kérő az előzetes vélemény érvényességi idején belül a kis moduláris reaktorblokk és a kis moduláris reaktor létesítmény vonatkozásában, kérelemre indult közigazgatási hatósági eljárásban a kérelem benyújtásával egyidejűleg kérheti, hogy a kérelmet az atomenergia-felügyeleti szerv az előzetes véleményben foglaltak szerint bírálja el.

(2) Az (1) bekezdés szerinti határidő jogvesztő, annak elmulasztása esetén igazolási kérelem benyújtásának helye nincsen.

(3) Az (1) bekezdés alapján indult közigazgatási hatósági eljárásban az előzetes vélemény változatlan tényállás és változatlan tartalmú dokumentáció esetén köti az atomenergia-felügyeleti szervet, kivéve, ha a közigazgatási hatósági eljárás során az atomenergia-felügyeleti szerv megállapítja, hogy

- a) a kérelmező valótlan adatokat tartalmazó kérelmet terjesztett elő;
- b) az előzetes vélemény kialakításához alapul vett tények, körülmények jelentősen megváltoztak és az előzetes véleményben foglalt tényállástól olyan módon térnek el, amely az előzetes vélemény megalapozottságát kétségessé teszi;
- c) az előzetes vélemény kialakításakor alkalmazott jogszabályok módosultak és ez a módosulás érdemben befolyásolja az előzetes vélemény tartalmát; vagy
- d) az előzetes véleményben megállapított kritikus feltételek nem teljesülnek.”

7. §

(1) Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 12/B. §-a a következő (1a)–(1e) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A 17. § (2) bekezdés 1a. pont *b)* alpontjában meghatározott létesítés engedélyezése és a 17. § (2) bekezdés 12. pontja szerinti nukleáris létesítmény biztonsági övezetének kijelölése esetében az ügyintézési határidő

- a) hat hónap abban az esetben, ha a kis moduláris reaktor létesítmény rendelkezik a 17. § (2) bekezdés 1a. pont *b)* alpontja szerinti típusengedéllyel és a kis moduláris reaktor létesítmény létesítési engedélykérelme részeként nem nyújtották be a létesítési és üzembehelyezési programot,
 - b) kilenc hónap abban az esetben, ha a kis moduláris reaktor létesítmény rendelkezik a 17. § (2) bekezdés 1a. pont *b)* alpontja szerinti típusengedéllyel és a kis moduláris reaktor létesítmény létesítési engedélykérelmével egyidejűleg a kérelmező a létesítési és üzembehelyezési program jóváhagyását is kérte,
 - c) tizennyolc hónap abban az esetben, ha a kis moduláris reaktor létesítmény nem rendelkezik a 17. § (2) bekezdés 1a. pont *b)* alpontja szerinti típusengedéllyel.
- (1b) Az (1a) bekezdés szerinti eljárás ügyintézési határideje indokolt esetben, egy alkalommal, legfeljebb három hónappal meghosszabbítható.
- (1c) A 17. § (2) bekezdés 1a. pont *b)* alpontjában meghatározott típusengedély iránti eljárásban az ügyintézési határidő tizenöt hónap, amely indokolt esetben, egy alkalommal, legfeljebb három hónappal meghosszabbítható.
- (1d) A 17. § (2) bekezdés 1a. pont *b)* alpontjában meghatározott üzemeltetés, üzemén kívül helyezés, leszerelés és megszüntetés engedélyezése esetében, valamint, ha a nukleáris létesítmény átalakítása miatt a nukleáris létesítmény üzemeltetési engedélyének módosítása szükséges, az ügyintézési határidő tizenegy hónap, amely indokolt esetben, egy alkalommal, legfeljebb három hónappal meghosszabbítható.
- (1e) A 17. § (2) bekezdés 1b. pontjában meghatározott létesítési és üzembehelyezési program jóváhagyása iránti eljárásban - amennyiben a jóváhagyásra nem a létesítési engedély iránti eljárásban kerül sor - az ügyintézési határidő három hónap, amely indokolt esetben, egy alkalommal legfeljebb két hónappal hosszabbítható meg.”
- (2) Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 12/B. § (6) bekezdése a következő k) ponttal egészül ki:
- (Az ügyintézési határidő százhusz nap)*
- „k) a 17. § (2) bekezdés 1a. pont *c)* alpontja szerinti átalakítás engedélyezése iránti eljárásban, ha nem szükséges az üzemeltetési engedély módosítása.”

8. §

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 15/C. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az atomenergia-felügyeleti szerv

- a) az e törvény végrehajtására kiadott elnöki rendeletben meghatározott, a 2. és 3. biztonsági osztályba sorolt rendszerek, rendszerelemek gyártása, beszerzése esetén,
- b) a kis moduláris reaktor létesítményekről szóló elnöki rendeletben meghatározott esetekben a rendszerek, rendszerelemek létesítési és üzembehelyezési programba foglalt gyártása, beszerzése, szerelése és üzembe helyezése esetén

bejelentés-tudomásulvételi eljárást, illetve eltérésbejelentés-tudomásulvételi eljárást folytat le.”

9. §

(1) Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 17. § (2) bekezdése a következő 1a. és 1b. ponttal egészül ki:

(Az atomenergia-felügyeleti szerv hatáskörébe tartozik:)

„1a. a kis moduláris reaktor létesítmény

- a) telephelyének vizsgálatához és értékeléséhez, telephely jellemzőinek és alkalmasságának megállapításához,

- b) létesítményszintű típusengedélyéhez, létesítéséhez, üzemeltetéséhez, üzemén kívül helyezéséhez, megszüntetéséhez, leszereléséhez,
- c) üzemeltetési időszakában történő átalakításhoz – ideértve az eltérő üzemanyag alkalmazásának bevezetését is –

szükséges nukleáris biztonsági engedélyezés és ellenőrzés;

- 1b. a kis moduláris reaktor létesítmény létesítési és üzembehelyezési programjának jóváhagyása és ellenőrzése;”

(2) Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 17. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) A (2) bekezdés 1., 1a., 3-10., 12., 15. és 47. pontja szerinti engedélyezési eljárás – a nukleáris létesítmény telephelyének vizsgálatához és értékeléséhez szükséges eljárást, valamint a kis moduláris reaktor létesítmény típusengedélyezési eljárását kivéve –, a létesítmény engedélyesének kérelmére indul. A kérelmet és az azt megalapozó dokumentációt írásban, elektronikus úton kell benyújtani.”

(3) Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 17. § (8a) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8a) A létesítés alatt álló nukleáris létesítmény vagy radioaktív hulladék-tároló hatósági engedélyeit az atomenergia-felügyeleti szerv módosíthatja, amennyiben a módosítási kérelem tartalma megfelel az NBSZ. R.-ben, a TBSZ. R.-ben vagy a kis moduláris reaktor létesítményekről szóló elnöki rendeletben meghatározott követelményeknek.”

10. §

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 63. §-a a következő (2b)–(2d) bekezdéssel egészül ki:

„(2b) A kis moduláris reaktor létesítmény esetében a befizetés mértékét úgy kell megállapítani, hogy az teljes mértékben fedezze a típusengedélyben meghatározott tervezési élettartam figyelembevételével:

- a) a típusengedélyben meghatározott tervezési élettartam és az üzemeltetés ideje alatt, az időszakos biztonsági felülvizsgálatok figyelembevételével és a leszereléskor keletkező radioaktív hulladék végleges elhelyezésével, valamint a kiégett üzemanyag átmeneti tárolásával és a nukleárisüzemanyag-ciklus lezárásával,
- b) az első előzetes leszerelési terv költsége kivételével valamennyi, a kis moduláris reaktor létesítmény, továbbá a kiégett üzemanyag átmeneti tárolója leszerelésével, valamint
- c) a 10/A. § (2) bekezdése szerint az ellenőrzési és információs célú önkormányzati társulásoknak nyújtott támogatással

együtt járó költségeket.

(2c) A kis moduláris reaktor létesítmény befizetésének meghatározását a nettó jelenérték számítás módszerével, 3%-os reáldiszkontráta alkalmazásával kell elvégezni úgy, hogy az (1) bekezdés szerinti befizetésből, valamint a 64. § (5) bekezdése szerinti felhalmozott vagyonból képzett összeg jelenértéke megegyezzen a jövőben jelentkező, (2b) bekezdés szerinti költségek jelenértékével.

(2d) A kis moduláris reaktor létesítmény befizetéseit az időszakos biztonsági felülvizsgálatok lezárultát követően – beleértve, ha a létesítmény leszerelésére a típusengedélyben foglalt tervezési élettartamon belül kerül sor – felül kell vizsgálni a 63. § (1) bekezdésében foglaltak teljesülése érdekében és a szükséges befizetéseket a következő évi központi költségvetésről szóló törvényben meghatározottak szerint teljesíteni kell.”

11. §

(1) Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 68. § (12) bekezdés 9. pont i) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

*(Felhatalmazást kap az elnök, hogy rendeletben állapítsa meg:
a nukleáris létesítmények tekintetében)*

- „i) a bejelentés-tudomásulvételi eljárásban és az eltérésbejelentés-tudomásulvételi eljárásban a bejelentés mellékleteire, a bejelentésköteles tevékenység során felmerülő eltérések kezelésére vonatkozó részletes szabályokat, valamint a bejelentés-tudomásulvételi eljárás és az eltérésbejelentés-tudomásulvételi eljárás alá vonható 2. és 3. biztonsági osztályba sorolt rendszerek, rendszerelemek, illetve a kis moduláris reaktor létesítmény rendszerei és rendszerelemei körét;”

(2) Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 68. § (12) bekezdése a következő 22. és 23. ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap az elnök, hogy rendeletben állapítsa meg:)

- „22. a szakmai konzultáció és az előzetes vélemény részletes szabályait;
23. a kis moduláris reaktor létesítmény tekintetében
a) a létesítményszintű típusengedélyezésre vonatkozó követelményeket,
b) a létesítményszintű típusengedély iránti eljárás részletes szabályait,
c) c) a létesítési és üzembehelyezési programra és annak végrehajtására vonatkozó követelményeket.”

12. §

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény

1. 2. § 18. pontjában a „villamos energiát” szövegrész helyébe a „villamosenergiát, illetve hőenergiát” szöveg,
2. 2. § 46. pontjában az „ellenőrzéséhez szükséges” szövegrész helyébe az „ellenőrzéséhez, továbbá a kis moduláris reaktor létesítménytípus alkalmasságának megállapításához szükséges” szöveg,
3. 5. § (3) bekezdésében a „villamosenergia-termelést” szövegrész helyébe a „villamosenergia- és hőenergia-termelést” szöveg,
4. 10. § (5) bekezdésében az „Az atomerőmű engedélyese mint köztulajdonban álló munkáltató a” szövegrész helyébe a „Ha az atomerőmű engedélyese köztulajdonban álló munkáltató, a” szöveg,
5. 11/A. § (2a) bekezdés b) pontjában a „létesítmények” szövegrész helyébe a „létesítmények és a kis moduláris reaktor létesítmények” szöveg,
6. 11/A. § (2b) bekezdés b) pontjában a „létesítmények” szövegrész helyébe a „létesítmények és a kis moduláris reaktor létesítmények” szöveg,
7. 12/B. § (1) bekezdésében az „engedélyezése és a 17. § (2) bekezdés 12. pontja” szövegrész helyébe az „engedélyezése és - az (1a) bekezdésben foglalt kivétellel – a 17. § (2) bekezdés 12. pontja” szöveg,
8. 14. § (1) bekezdésében az „az engedélyes kérelmére” szövegrész helyébe a „kérelemre” szöveg és az „előzetes típusengedélyt” szövegrész helyébe a „típusengedélyt” szöveg,
9. 17. § (2) bekezdés 1. pont nyitó szövegrészeiben a „létesítmény” szövegrész helyébe a „létesítmény – kivéve a kis moduláris reaktor létesítményt –” szöveg,
10. 17. § (2) bekezdés 4. pontjában a „létesítmény rendszere” szövegrész helyébe a „létesítmény – kivéve a kis moduláris reaktor létesítményt – rendszere” szöveg,
11. 17. § (2) bekezdés 6. pontjában a „rendszerének, rendszerelemének az engedélyes” szövegrész helyébe az „engedélyese” szöveg,
12. 63. § (2) bekezdésében az „Atomerőmű” szövegrész helyébe az „Atomerőmű – kis moduláris reaktor létesítmény kivételével –” szöveg,
13. 63. § (2a) bekezdésében az „Az atomerőmű” szövegrész helyébe az „Az atomerőmű – kis moduláris reaktor létesítmény kivételével –” szöveg,

14. 68. § (12) bekezdés 1. pontjában az „eljárások tekintetében” szövegrész helyébe az „eljárások, valamint a szakmai konzultáció és az előzetes vélemény tekintetében” szöveg,
15. 68. § (12) bekezdés 15. pontjában az „az előzetes típusengedélyezési” szövegrész helyébe az „a típusengedélyezési” szöveg lép.

13. §

Hatályát veszti az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény

- a) 2. § 19. pontja,
- b) 52. § (1) bekezdésében az „atomfűtőmű” szövegrész.

14. §

Ez a törvény a kihirdetését követő 31. napon lép hatályba.

15. §

A 11. §, valamint a 12. § 14. és 15. pontja az Alaptörvény 23. cikk (1), (2) és (4) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

16. §

Ez a törvény

- a) a nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági közösségi keretrendszerének létrehozásáról szóló, 2009. június 25-i 2009/71/Euratom tanácsi irányelvnek,
- b) a kiegészítő fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes és biztonságos kezelését szolgáló közösségi keret létrehozásáról szóló, 2011. július 19-i 2011/70/Euratom tanácsi irányelvnek, és
- c) a nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági közösségi keretrendszerének létrehozásáról szóló 2009/71/Euratom irányelv módosításáról szóló, 2014. július 8-i 2014/87/Euratom tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

17. §

E törvény tervezetének az Európai Atomenergia-közösség létrehozásáról szóló szerződés 33. cikke szerinti előzetes bejelentése megtörtént.